

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

60. évfolyam, 85. szám

1970. ÁPRILIS 12.

VASÁRNAP

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon.

ÁRA: 1 FORINT

Folytatódik a Dak Seang-i csata

A Dak Seang-i tábor körül folytatódott a csata. A tizenegy napja folyó ütközetben péntek éjjel az amerikaiak B-52-es bombázókat vetettek be; a bombázók két hullámban támadták a tábornál körülvévo partizánállásokat. Magas rangú dél-vietnami katonatiszt közlése szerint a bombázók 180 tonna bombát szórta le a tábor környékén.

A demilitarizált övezet közelében elkezdődött négyórás csata volt dél-vietnami szabadságharcosok és a saigoni bábrendszert csapatai, valamint amerikai páncélosok között. Az amerikaiak hat katonájukat elvesztették, és mintegy harminc sebesültjük volt. A dél-vietnami veszteségeket a szóvivő nem részletezte.

Péntek éjjel és szombaton reggel a dél-vietnami szabadságharcosok 16 célpontot támadtak Dél-Vietnam területén. A támadások közül hetet az amerikai katonai szóvivő jelentősnek nevezett.

Milliárdos termelés a szegedi kenderiparban

A szegedi kenderfeldolgozó ipar gyarai erőteljesen fejlődnek az utóbbi években, s a korszerűsítés az idén sem mészéklődik. Erdemes megemlíteni, hogy a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat tavaly több mint egymilliárd forint értékű terméket gyártott és adott el a hazai, valamint a külföldi piacon. A vállalat nyeresége 85 millió forint volt. Ezt az eredményt első sorban annak köszönhetik, hogy gazdasági tevékenységük középpontjába került a piac igényeinek érvényesülése, s javult a termelés hatékonysága.

Az egyre élesebbé váló gazdasági versenyben csak azok a termelő vállalatok tudnak lépést tartani, amelyek korszerűsítik termelésüket. A szegedi kenderfeldolgozó ipar gyarai betartják ezt a szabályt. Bizonyítja a múlt évi eredményük: értékesítésük nagysága 0,4 százalékkal

emelkedett, de azon belül az export növekedése 19 százalékkal haladta meg az előző évi színvonalat. Az államközi szerződésekben meghatározott szállítási kötelezettségeiknek rendben eleget tettek, s komoly erőfeszítéssel növelték a tőkésexportot is. Tavaly 526 ezer dollárral nagyobb volt a bevételük, mint 1968-ban. A gyártmányfejlesztést dicséri, hogy 1968 különféle mintázásból 93 minta üzemszerű gyártását vezették be.

Ebben az esztendőben több érdekes termelési és műszaki-fejlesztési elgondolásokról adtak hírt a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat vezetői. A hazai gumipar hollandiai heveder exportjához új pamut és poliamid összetételű szövetet mintáztak ki és gyártanak a megrendelő gumigyárnak. Elkészült a dreher kötészeti hagyományos alapszöveve is, s ugyancsak a

dreher kötészeti hagyományos alapszöveve is. Említést érdemel az is, hogy a szegedi jutaárugyárban állványos polipropilén szőnyegszövő gépet szereltek fel. Ezzel az ottani hagyományos szőnyegszövő gépek mellé három darab új megoldású gép került.

A modernizálás további jelentős lépését jelenti, hogy a vállalat részére az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság 36 ezer dollárt biztosított egy új Covema hasított fóliaszalaggyártó gépsor megvásárlására. Az olasz céggel már megegyeztek, a gépsor a harmadik negyedévében megérkezik Újszegedre. A létrejött megállapodás értelmében az OMFB segítséget nyújt a közép- és nagy nyomású polietilénfeldolgozás fejlesztéséhez, viszonzás-képpen a szegedi vállalat kidolgozza az ennek megfelelő gyártási technológiát.

A vállalatnál már 1967 óta üzemel egy Covema gépsor, amelyen tőkes importból beszerzett polipropilént és kisnyomású polietilént dolgoznak fel. Az új technológiának az ad rendkívüli jelentőséget, hogy a közép- és nagy nyomású polietilén szociális-ta országokból — de rövidesen hazai gyárakból — is beszerezhető, az ára pedig körülbelül fele annyiba kerül, mint eddig, nem is beszélve a devizamegtakarításról.

Az új gépsort úgy állítják össze, hogy a közép- és nagy nyomású polietilént önmagában, kisnyomásúval keverve és polipropilénnel keverve is fel tudja dolgozni. A megvásárlásra kerülő gépsor elemeit a már jelenleg is működő Covema gépsor egyes berendezései egészítik ki. Ha üzembe helyezik az új gépsort, tovább lehet bővíteni a gyár termékeinek választékát is.

Elindult az Apollo-13

Az Apollo-13 űrhajó személyzete. A képen balról jobbra: John Swigert, aki az első napon „ugrott be”, Jim Lovell, parancsnok és Fred Haise

Az űrhajózás történetében első ízben tartalékpilótával indult útnak az Apollo-13 amerikai holdexpedíció. Thomas Mattingly űrhajóst, aki hónapok óta készült az űrkabin pilótai feladatainak ellátására, és rubéolafertőzésnek volt kitéve, pénteken a tartalék, John Swigert váltotta fel. Tudósok véleménye szerint lehetséges, hogy az összeszokottság hiánya érezteti hatását, de Swigert teljes mértékben alkalmasnak tartják a feladat ellátására.

Az Apollo-13 személyzete így egy veteránból és két újoncból áll. A veterán James Lovell, az expedíció parancsnoka, aki két Gemini- és az első holdhoz jutó Apollo-űrhajó személyzete tagjaként a világon a leghosszabb időt, több mint 500 órát töltött a világűrben. A holdkomp pilótája Fred Haise, polgári berepülő pilóta, aki Lovellel együtt szállt le a hold felszínére. Az űrkabin parancsnoka Swigert lesz.

Az űrhajó az eredeti terv szerint szombaton este, közép-európai idő szerint 20.13 órakor emelkedett fel a Saturn-5 típusú hordozórakétával. Az indításnál jelen volt Brandt nyugatnémet

kancellár és Agnew amerikai alelnök is. A szokásos földköri keringés után — amelynek során az űrhajósok ellenőrizték a műszerek működését és az űrhajó berendezéseit — az Apollo-13 közép-európai idő szerint röviddel este háromnegyed 11 után indult el a hold felé, ahova április 15-én éjjel egy óra után érkezik meg. A holdkomp — amely éjjel után az anyahajó elülső részéhez illeszkedett — április 16-án kora reggel szállt le a holdra, az úgynevezett Esők tengereben, a Fra Mauro holdkráterben, ahol feltételezések szerint a Hold ősközetének darabjai találhatóak a felszínen.

A holdkomp kétfágú személyzete valamivel hosszabb időt tölt az égitest felszínén, mint az Apollo-12 utasai, és a kabinon kívül is többet lesznek. Újdonság lesz néhány műszer, amelyet az égitesten helyeznek el, továbbá az a tény, hogy mechanikus fúróval háromméteres mélységből vesznek talajmintát. Ismét megkísérik a színes-tv-közvetítést, ezúttal tartálék-kamerát is magukkal visznek. A begyűjtendő közvetminták súlya is nagyobb lesz valamivel.

Lakáskiutalás – géppel

Egyedülálló újítás készül Szegeden — Április 20-ig lehet még kitölteni az adatlapokat

Az utóbbi három-három és fél hónapban a városi tanács és a kerületi tanácsok dolgozóinak sorra jártak 232 szegedi vállalatot és intézményt. Munkájuk célja az volt, hogy a dolgozók segítségével az eddigigélt alaposabban, nagyobb körültekintéssel mérjék fel a lakásigényeket. Lakást minden felnőtt állampolgár kérhet, akit a törvény valami miatt nem zár ki a jogból. Tavaly az év közepén már 9500 lakásigénylőt tartottak nyilván Szegeden. A tanácsok ekkor úgy döntött, hogy a lakosság érdekében korszerűbb ügyintézésre kell áttérni, olyan módszerre, mely minden kétséget kizáróan a leg-részesorolabbakat juttatja először lakáshoz.

A legjobb megoldásnak a gépi adatfeldolgozás ígérkezett, s ehhez volt szükség az új felmérésre. A gépi feldolgozásra alkalmas adatlapok kitöltésére.

Dr. Földi Gábor, a városi tanács vb igazgatási osztályának vezetője elmondotta, az új módszer segítségével messzemenően figyelembe lehet venni az igénylők jövedelmi és családi viszonyait. A kérdőíven található 43 értékelhető kérdésre adott válaszok szerint elért pontszámok megfelelően „súlyozhatják”, rangsorolhatják majd a lakásigény kielégítésének sorrendjét. A kérdések első csoportja a családi, jövedelmi és vagyoni szempontokat (még az esetleges betegséget is), második csoportja a jelenlegi, illetve előző lakás adatait, harmadik az egyéb adatokat, igényeket méri fel. A válaszok helyességét okmányokkal kellett igazolni.

A gépi adatfeldolgozás eredményeként mind a 9–10 ezer igénylő megnyugtató módon tájékozódhat róla, hogy körülbelül mikorra várhatja a lakáskiutalót, többé nem lesz szükség kilincselésre. Az összes igénylő figyelembevételével megállapított

sorrend szerint összeállított névsort ugyanis kifüggesztik a lakáshivatal előszobájában, s azt bárki megnézheti, figyelemmel kísérheti. A társadalmi ellenőrzésre is tág teret nyit ez a módszer, hiszen így még olaszmi is ki derülhet, amit eltagadtak az adatfeldolgozás során. Aki tudatosan téves adatokat közölt, az a névsorban automatikusan hátrább kerül. Azok adatait még egyszer, személyesen is ellenőrzik, akik közvetlenül sorosak a lakáskiutalásnál.

Az új lakásigénylők adatait, illetve a régi megváltozott adatait negyedévenként táplálják be az adatfeldolgozó gépbe, úgy, hogy negyedévenként megújított névsort függesztenek ki.

Az idén építendő lakások közül csaknem ötszáz szövetkezeti, állami lakás és OTP-öröklakás osztható ki, beleértve megszüntetésre ítélt, életveszélyes és pincelakások lakóinak átköltöztetését is. A többi lakás egyes vállalatoknak épül, illetve szanálások fedez. De ez az 500 lakás még így is igen nagy szám, hiszen volt olyan év is Szegeden, amikor alig több mint 30 volt a szétosztható lakások száma. Ötszáz lakást már érdemes és kell is pontosan, igazságosan, minden tekintetben méltányosságra törekedve utalni ki. Azt is tudjuk, hogy miután termelni kezd a házgyár, még az ideinél is sokkal több lakás épül majd évente a városban.

Gépi adatfeldolgozás segítségével most, 1970-ben osztanak először lakásokat Szegeden, sőt az országban is. A tanácsok dolgozói mind ez ideig 84 kisebb vállalat-hoz, intézményhez, szövetkezethez nem jutottak el, s ezért kérik mindazokat, akik még nem töltötték ki adatlapot, hogy április 20-ig jelenjenek meg az összeírást végző szakigazgatási szer-

vek valamelyikénél (lakáshivatalban, a kerületi tanácsok, és a városi tanács igazgatási osztályán), s vigyék magukkal személyi igazolványukat, a korábbi igénylést bizonyító értesítést, az igénylő és életjárási adatok olyan munkáltatói igazolványát, melyben szerepel havi átlagkeresete, foglalkozása, beosztása, folyamatos munkaviszonyának kezdete; ha az igénylő vagy családtagja fertőző beteg, egy hónapnál nem régebbi orvosi igazolást; ha lakása egészségtelen, életveszélyes, akkor erről hatósági igazolást.

A házastársak, mivel más-más munkahelyen dolgoznak, két adatlapot töltöttek ki. Az igazgatási osztály azt is kéri, hogy a kettő közül az egyiket küldjék vissza, feltüntetve rajta a másik számát. Ha két adatlapjuk marad nyilvántartásban, könyvben előfordulhat, hogy a gép mindkettőt — mivel azonosak — törli az igénylők névsorából.

Végezetül az igazgatási osztály köszönetét fejezi ki azoknak a vállalatoknak és intézményeknek, melyek elősegítették az adatfelvétel nagy munkáját, s ezzel hozzájárultak az igényeknek jobban megfelelő, méltányos és pontos lakáelosztáshoz Szegeden.

Áruk a hajókon

A magyar folyami és tengeri hajózás idej feladatait, fejlesztési terveit ismertette szombaton budapesti sajtótájékoztatóján Lékai Elek vezérigazgató.

A MAHART az idén 715 ezer tonna áru szállítását

tervezi. A folyamhajózásban mintegy öt százalékkal több áru fuvarozására készültek fel, továbbfejlesztik a tolvá-hajózást. A tengerhajózásban szeretnék bekapcsolni forgalmi körzetükbe a portugál kikötőket.

VESZÉLYESSÉ VÁLHATNAK

Sötét jelzőlámpák és társaik

Egyre többen közlekedünk Szegeden is. A forgalom ugyan még messze van attól, hogy maximálisan kihasználja a városi úthálózat lehetőségeit, és veszélyes méreteket öltön, de mindig akad egy-két „apróság”, amely többnyire csak bosszantja a vezetőket, alkalomadtán viszont veszélyessé is válhat. Mivel viszonylag kis dolgokról van szó, az illetékes szervek sem vesznek észre, s nem vehetnek minden ilyen állapotot. De miről is szól voltaképpen ez az

írás? Mintegy illusztrációként következzen néhány bosszantó, adott esetben veszélyforrásul szolgáló jelenség.

A Széchenyi tér, a Kelemen és a Kállay Ödön utca kereszteződésében szinte minden napszakban nagy a forgalom. Valószínűleg azért is szereltek fel világító jelzőláblákat ebben a kereszteződésben. A táblák világítása azonban már régen nem működik (csakúgy, mint a már sokszor „megénekelte” jelzőlámpák). Helyismerettel nem rendelkező vezető a nem túl jól világított Kelemen utca felől jövet itt könnyen balesetet okozhat. A világítást tehát érdemes lenne minél hamarabb rendbehozni.

A Magyar Tanácsköztársaság útján, a Nemzeti Színház előtt a járda — egyetlen lehetséges módon — követi a színház homlokzatának irányát. Így félkörben benyúlik az úttestbe. Nappal és jó látási viszonyok között ez nem is jelent problémát, de este és párás vagy esős időben igen. Hasznos lenne valamilyen esztétikus, de jól

látható jelöléssel védeni itt a gyalogosokat.

Ugyancsak kíváncsot volna a Magyar Tanácsköztársaság útja, a Dózsa György és a Vörösmarty utca kereszteződésében is elhelyezni egy elsőbbségadás kötelező táblát a Dózsa György utca torkolatában. A Magyar Tanácsköztársaság útján a híd felé közlekedők a merőleges Vörösmarty utca oldaláról a táblával vannak biztosítva, viszont a hegyes szögben betorkolló Dózsa György utcából érkező járműnek a jobbkezes szabály értelmében elsőbbséget kell adniuk. Azaz vezetés közben a kereszteződésben hátrafele kell szemlélődni.

Végül még egy kritikus pont. A Maros és a Háló utca kereszteződésében közvetlenül a saroknál rendszeresen pótkocsis teherautók várakoznak. Vezető és fék legyen a talpán, aki és amely a jobbkezes szabály értelmében 10 kilométeres sebesség felett elsőbbséget képes adni.

Ezen is változtatni kellene!

Sz. L.